

Місячний огляд інфляції

Січень 2022 року

Таб. 1. Індекс споживчих цін у січні 2022 р.

Зміна за місяць, %	Сезонно очищена, %	Річна зміна, %
+1.3	+1.0	+10.0

У січні 2022 року індекс споживчих цін зріс на 1.3% за місяць – це таке саме зростання, як і за січень 2021 року. Як результат, показник річної інфляції залишився на рівні 1.0% і стала максимальною за останні 8 місяців. Це є ознакою посилення інфляційного тиску, однак про його тимчасовий чи тривалий характер буде свідчити динаміка цін у наступні періоди.

Рис. 1. Зміна ІСЦ

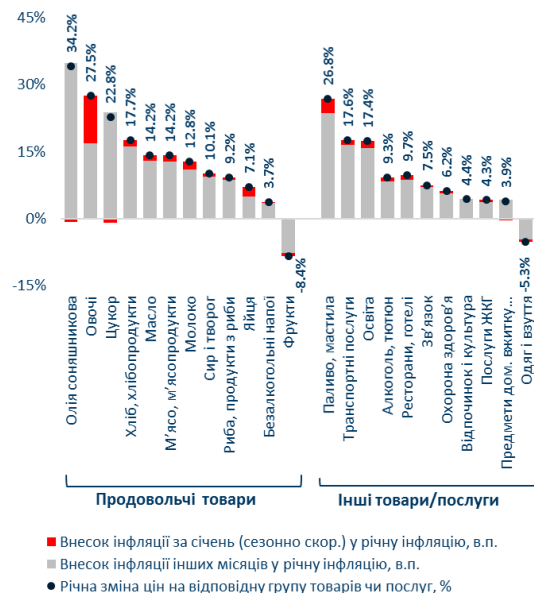

Джерело: розрахунки експертів КШЕ на основі даних ДССУ.

Основною причиною інфляції у січні, ймовірно, є вторинні ефекти від дорогих енергоносіїв. Через систему міжгалузевих зв'язків ефекти від підвищення цін в енергоємних виробництвах переносяться й на вартість товарів та послуг інших галузей економіки. При цьому, ціни на газ для населення на поточний момент зафіксовані завдяки заходам Уряду (вартість газу для побутових споживачів у понад 4 рази нижча від ринкової).

Порівняно з січнем попереднього року досить суттєво подорожчали продукти харчування – на 14.5%. Їх інфляція, крім дорогих енергоносіїв, підсилюється також високими цінами на аграрну продукцію у світі – як наслідок, вітчизняні аграрії та трейдери реалізують сировину для харчової галузі також за високою ціною. Особливо прискорилася інфляція овочів (подорожчання за місяць становило 20.5% або 9.1% сезонно скориговано, у річному вимірі – 27.5%), що, зокрема, пояснюється впливом дорогих енергоносіїв (насамперед на собівартість вирощування тепличних овочів). Річне зростання цін на соняшникову олію (на 34.2%) залишалось найвищим серед груп товарів та послуг (див. рис. 2), однак протягом останніх семи місяців олія поволи дешевшала (в цілому – на 6.4%), зокрема, завдяки високому врожаю насіння соняшника в Україні у 2021 році.

Рис. 2. Річна інфляція окремих груп товарів та послуг і вплив зростання цін у січні на таку інфляцію

Джерело: розрахунки експертів КШЕ на основі даних ДССУ.

Ціни на паливо і мастила за січень зросли на 2.6%, а в річному вимірі – на 26.8%. Інфляція цих товарів, ймовірно, триватиме і в лютому, оскільки вартість нафти на світових ринках має тенденцію до зростання. Подорожчання палива теж має досить сильні вторинні ефекти на вартість споживчого кошика, оскільки транспортні витрати є частиною собівартості широкого переліку товарів та послуг.

Ризики високої інфляції: тривале утримання високих цін на енергоносії; експорт великих обсягів зернових та, як наслідок, подальше подорожчання сировини для харчової галузі та кормів для тваринництва; прискорене підвищення номінальних зарплат у відповідь на тривалу інфляцію.

Ризики уповільнення інфляції: послаблення сукупного попиту у світі та Україні; зниження вартості енергоресурсів та сировинних товарів у світі.

Базові очікування: 7-8% на кінець 2022 року.